

KRISTINESTAD
KRISTIINANKAUPUNKI

Toimintasuunnitelma

2020–2021

Kristiinankaupungin varhaiskasvatus

YKSIKKÖ: KOTTIS

Yksikön nimi: Kottis Härkmeren päiväkoti

Osasto:

Johtaja: Sarah Sundblom

Varajohtaja:

Henkilökunnan määrä: 4+1

Lasten määrä: 16+5

Päivämäärä, koska toimintasuunnitelma on käsitelty / päivitetty henkilökunnan kokouksessa:

KOKONAISVALTAISET TEEMAT JA TAVOITTEET:

2018–2019: Positiivinen pedagogiikka

- Digitalisointi ja pedagoginen dokumentointi
- Oppimisympäristöt
- Osallisuus

2019–2020: Hyvinvointi ja Kielen kehitys

- Kasvan, liikun ja kehityn
- Tutkin ympäristöäni
- Kielen rikas maailma
- Ilmaisun monet muodot

2020–2021: Sosiaaliset valmiudet ja Kielen kehitys

- Minä ja meidän yhteisömme
- Monet ilmaisumuotoni
- Kielen rikas maailma

Toimintasuunnitelma ajalle 2020–2021

Yksiköiden toiminta perustuu Kristiinankaupungin Varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toiminta tulee rakentaa varhaiskasvatuksen arvoperustojen, sekä suunnitelmassa kuvailtujen osaamisalueiden ja oppimisen alueiden mukaan. Lasten tarpeiden ja mielenkiinnon kohteiden tulee olla perusta toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Yksikkökohtainen toimintasuunnitelma täydentää Kristiinankaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa, joka pohjautuu valtakunnallisiin Opetushallituksen laatimiin perusteisiin. Toimintasuunnitelmassa kerrotaan kuinka suunnitelman sisältö, metodit ja tavoitteet toteutuvat. Päiväkodit, esikoulut, perhepäivähoitokodit ja perhepäivähoitajat suunnittelevat vuosittain toimintansa ja kirjaavat tavoitteet ja menetelmät toimintasuunnitelmaansa.

Päiväkodin johtajalla on vastuu toimintasuunnitelmasta yhdessä varhaiskasvatuksen opettajien kanssa, jotka kantavat vastuun siitä, että ryhmäkohtaiset tavoitteet laaditaan, kirjataan ylös ja että niitä seurataan.

ARVOPERUSTA Kristiinankaupungin perhepäivähoitajille, päiväkodeille ja esikouluille.

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas omana itsenään ja kaikilla lapsilla on oikeus turvalliseen lapsuuteen. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi, nähdyksi, otetuksi huomioon yksilönä ja osallisena ryhmässään. Lapsilla on oikeus ilmaista ajatuksiaan ja mielipiteitään. Lapsilla on oikeus hyvään opetukseen, huolenpitoon ja kannustavaan palautteeseen. Lapsilla on oikeus leikkiä ja oikeus sosiaaliseen yhteisöllisyyteen. Lapsilla on oikeus saada monipuolista tietoa, käsitellä tunteitaan ja konflikteja sekä kokeilla ja opetella uusia asioita.

Minkään muotoista kiusaamista, rasismia tai väkivaltaa ei saa sallia.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on ohjata lapsia terveellisiin elämäntapoihin, kehittää emotionaalisia valmiuksia ja esteettistä ajattelua.

➤ Näin toteutamme arvoperustat meidän yksikössämme

Jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja jokaisella on omat vahvuutensa ja tuen tarpeet, jotka huomioimme toiminnassamme. Emme huomioi lapsia pelkästään ikätason vaan myös taitotason mukaan. Havainnoimme lasta ja toimimme joustavasti pienryhmissä kulloisestakin toiminnasta ja lasten taidoista riippuen.

Opettelemme puhumaan nätisti toisille ja kuuntelemaan toisia, keskustelemme kunnioittavasti toisillemme, kohtaamme toisemme ja vanhemmat hyvällä asenteella ja äänensävyllä. Aamuisin annamme lapsille ja vanhemmille aikaa kertoa kuulumiset, otamme heidät iloisesti ja kiireettömästi vastaan päiväkotiin.

Kasvattajilla on avoin syli sekä kuunteleva korva lapselle, pyrimme antamaan jokaiselle lapselle kahdenkeskeistä aikaa päivän aikana. Lasta kannustetaan ja rohkaistaan ilmaisemaan itseään arjen tilanteissa.

Käytämme pienryhmiä jolloin lapsen on helpompi ilmaista itseään ja arkakin lapsi uskaltaa tehdä sen. Jokainen lapsi ja perhe huomioidaan yksilöinä, kunnioitetaan heidän näkemyksiään ja kulttuuriaan.

Aikuiset ovat läsnä lasten leikeissä rikastuttamassa sitä, aikuisen tehtävänä on huolehtia, että jokainen lapsi pääsee mukaan leikkiin. Lapsi itse valitsee leikin. Aikuinen kuuntelee enemmän kuin puhuu päivän aikana.

Myönteinen ilmapiiri edistää oppimista ja luo turvallisuutta. Kehumme ja kannustamme lapsia. Kiusaamista ei sallita ja huomioimme, että riitatilanteissa teko on tuomittava- ei lapsi. Käytämme hyödyksi Folkhälsanin kiusaamisen vastaista materiaalia. Huomioimme, että lapsen kokemus kiusaamisesta ja riitatilanteissa on todellinen eikä aikuisen tule vähätellä sitä! Isompien lasten annetaan selvittää riitatilanteita itsenäisesti, jos mahdollista (eskarit ja

koululaiset) aikuinen kuitenkin seuraa tilannetta. Pienempien riitatilanteissa aikuinen ohjaa tilanteen selvittelyssä.

KIELEN KEHITYS ja Kirjoittaminen

on koko Kristiinankaupungin koulutuksen palvelualueen yhteinen teema toimintavuonna 2020–2021.

SOSIAALISET JA EMOTIONAALISET VALMIUDET

on varhaiskasvatuksen toinen painopistealue toimintavuonna 2020–2021.

Panostamme erityisesti näihin kahteen teemaan vuoden aikana ja ne heijastuvat KAIKKEEN varhaiskasvatuksen toimintaan.

KIELENKEHITYS

Johdonmukainen toiminnan sanallistaminen ja keskusteleminen kehittävät lasten sanavarantoa. Käytämme monia eri kielellisiä malleja, jotka tukevat lapsen kielen ymmärtämistä. Tarvittaessa käytetään kuvia, esineitä ja tukiviittomia. Kehonkieli on myös tärkeä osa kielen kehitystä. Lasten kanssa lukeminen on osa arkea ja perheitä kannustetaan lukemaan kotona joka päivä. Vuoden aikana tulee olemaan erilaisia projekteja lukemiseen liittyen. Leikkisällä tavalla tutustumme lastenkirjallisuuteen ja kannustamme myös lapsia keksimään omia satuja ja kertomuksia. Kristiinankaupungin varhaiskasvatuksessa näemme kaksikielisyyden rikkautena. Kaksikielisyyden tukeminen on perusta kaikelle toiminnalle. Työskentelemme aktiivisesti luodaksemme hyvät suhteet kieliryhmien välille ja hyvän ilmapiirin yhteisössä. Haluamme tukea mielenkiintoa ja halua kommunikoida toisella kotimaisella kielellä. Kaikki päiväkodit Kristiinankaupungissa ovat täysin kaksikielisiä. Pyrimme siihen, että joka osastolla olisi suomen- ja ruotsinkielistä henkilökuntaa. Kristiinankaupungin varhaiskasvatuksella on uusi kielen kehityksen toimintasuunnitelma, jota aletaan soveltaa toiminnassa tulevan toimintavuoden aikana.

➤ Kielen kehityksen ja kaksikielisyyden tavoitteemme

-Lapsi uskaltaa ilmaista itseään toisella kielellä

-Lapset oppii kuinka kieltä käytetään arjessa kun jokainen kasvattaja puhuu omaa äidinkieltään

➤ Näin edistämme kielen kehitystä ja kaksikielisyyttä yksikössämme

-Hyödynnämme monipuolisia oppimisympäristöjä

-Sadut, laulut, riimit, lorut, sadutus, Ipad

-Nimetään tavaroita

-Kuvat ja esineet mukaan toimintatuokioihin, käytämme kehonkieltä

-Annetaan lapselle aikaa miettiä, miten asian sanoa (emme puhu lapsen puolesta)

-Jokainen kasvattaja puhuu omaa selkeää äidinkieltään vapaassa toiminnassa päivän aikana.

-Kasvattaja muotoilee kysymykset niin, että lapsi ei voi vaan vastata kyllä/ei vaan opetellaan keskustelemaan

-Kirjat lasten saatavilla

➤ **Näin dokumentoimme ja arvioimme tavoitteemme**

- Prion: Appi jolla dokumentoidaan vanhemmille päiväkodin ja lasten arkea viikoittain kuvin ja tekstein. Viikkosuunnitelma lähetetään tätä kautta vanhemmille tiedoksi.
- Vasut: Jokaisen lapsen yksilölliset tavoitteet kirjataan lapsen henkilökohtaiseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Sieltä kasvattajat palauttavat mieleen säännöllisesti, mitkä ovat olleet toiminnan tavoitteet ja ollaanko niissä onnistuttu eli päästy tavoitteeseen. Miksi päästiin tai miksi ei?
- Kuvat: Dokumentoidaan vanhemmille päiväkodin arkea ja lasten päivää.
- Videointi: Kasvattajat tai lapset itse kuvaavat toimintaa ja teemoja, lapset saavat itse arvioida toimintaa niiden kautta. Käydään läpi lasten kanssa mikä oli hyvää, mistä pitivät, mistä eivät ja mitä ovat oppineet.
- Testit, kartoitukset: Lapsille tehdään ikätason mukaan erilaisia testejä ja kartoituksia.

Arviointia tehdään jatkuvasti arjessa, mutta erityisesti siihen paneudutaan tiimikokouksissa

SOSIAALISET- JA EMOTIONAALISET VALMIUDET

Henkilökunnalla on keskeinen rooli lasten sosiaalisten ja emotionaalisten valmiuksien harjoitteluun ja kehittämiseen liittyvän tuen osalta. Henkilökunnan tulee yhdessä lasten kanssa oppia huomamaan ja ratkaisemaan konflikteja rakentavalla tavalla.

Kaikkia lapsia on suojeltava kiusaamiselta, väkivallalta ja ahdistelulta. Ratkaisevaa kiusaamisen ennalta ehkäisemisen kannalta on tukea lasten ystäväsuhteita ja koko yhteisön hyvinvointia. Ahdistelu-, kiusaamis- tai väkivaltatapausten yhteydessä henkilökunta keskustele lasten huoltajien kanssa ja ratkaisuja etsitään yhdessä.

Kristiinankaupungin varhaiskasvatus on vastikään päivittänyt Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmaa sekä Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Nämä pannaan toimeen vuosina 2020–2021 järjestämällä jatkokoulutusta koko henkilökunnalle.

➤ **Tavoitteemme lasten sosiaalisten valmiuksien vahvistamiseksi**

- Kaikki osaavat toimia kaikkien kanssa
- opitaan hyvät tavat
- kaikki osallistuu (leikitään myös kaverin ehdottamaa leikkiä)
- Opetellaan empatiaa (miltä toisesta tuntuu)
- Opetellaan häviämään

➤ **Näin edistämme lasten sosiaaliset- ja emotionaaliset taidot yksikössämme**

- Parityöskentely, leikkitaulut

- Ohjatut ulkoleikit, kasvattajien esimerkki, johdonmukaiset selkeät säännöt.
- Stegen, Kompisväskan, tunnekortit, oppi ja ilo: tutustutaan tunteisiin, Feelies tunnetaidot
- sadut, laulut

➤ Näin dokumentoimme ja arvioimme tavoitteemme

- Prion, vasut, kuvat, videointi, testit, kartoitukset
- Arviointia tehdään jatkuvasti arjessa, mutta erityisesti siihen paneudutaan tiimikokouksissa ja työtapoja muutetaan aina tarvittaessa.

LAAJA-ALAINEN OPPIMINEN

Tuemme lapsen laaja-alaista osaamista **kielen kehityksen sekä sosiaalisten ja emotionaalisten valmiuksien** osalta seuraavalla tavalla.

Ajattelu ja oppiminen

- Kehu ja kannusta.
- Kannusta tekemään itse.
- Älä anna niin paljon ohjeita, lapset saavat itse ratkaista arkisia tilanteita.
- Vältä antamasta negatiivista palautetta. Sen sijaan kehoita tekemään toisella tavalla
-

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

- Perinteet ja juhlat
- Opimme toisilta
- Puhumme nätisti toisille
- Aikuiset mallina

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

- Uloslähtötilanteessa annetaan lapsen pukea itse.
- Ohjaamme lapsia toisen kehonalaiseseen koskemattomuuteen ja kunnioitukseen
- Opetellaan yhdessä turvalliset liikkumisen taidot
- Käsienpesu
- Tuetaan myönteistä suhtautumista tulevaisuuteen
- MOTTO: "AUTA MINUA TEKEMÄÄN ITSE"

Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

- Ipadien käyttö osaksi arkea, päivittäin
- Tallennamme lasten arkea (näytelmiä, leikkiä, piirrustuksia...)
- Lukeminen, pelit, ympäristön tutkiminen

Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Lastenkokoukset
- Kahdenkeskeiset keskustelut
- Ilmapiirin ollessa positiivinen lapsi uskaltaa ilmaista itseään.

- Lapset tekevät itse ”meidän päiväkodin säännöt”
- Kuunnellaan lasten toiveita herkällä korvalla